

Sygn. akt VU 445/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z siedzibą w Z.

o rentę rodzinną

na skutek odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z siedzibą w Z.

z dnia 18 marca 2013r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób iż przyznaje ubezpieczonej E. S. prawo do renty rodzinnej na okres od dnia 01 marca 2013 roku do dnia 31 marca 2014 roku.

Sygn. akt VU 445/ 13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M., odmówił wnioskodawczyni E. S. prawa do renty rodzinnej od dnia 1 marca 2013 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni 25 lat ukończyła nie będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej.

W odwołaniu z dnia 26 marca 2013 roku wnioskodawczyni kwestionując zasadność wydanej decyzji, wnosząc o przyznanie prawa do renty rodzinnej. Wnioskodawczyni podniosła, iż kończąc 25 roku życia była studentką ostatniego roku studiów inżynierskich (...) Akademii (...) w Ł., kierunek geodezja i kartografia i na tę okoliczność przedłożyła stosowne zaświadczenie z uczelni.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił, co następuje:

E. S., urodzona dnia (...), nabyła prawo do renty rodzinnej po zmarłej w dniu 30 listopada 1990 r. matce- U. S.. Świadczenie przyznane zostało decyzją ZUS z dnia 7 lutego 1991r., od dnia 30 listopada 1990 roku tj. od dnia śmierci

(dowód: akta ZUS – wyciąg z aktu stanu cywilnego – dotyczący urodzenia k.7, wyciąg z aktu stanu cywilnego dotyczący zgonu U. S. k.6, decyzja z dnia 7 lutego 1991 roku n- k. 6)

Od 1 października 2010r. wnioskodawczyni podjęła 3,5 - letnie studia niestacjonarne, w (...) Akademii (...) w Ł., na Wydziale Geodezji i kartografii studiów inżynierskich, specjalność geodezja gospodarcza i gospodarka nieruchomościami.

Nauka w przedmiotowej szkole obejmuje 7 semestrów (3,5 roku), a planowany termin ukończenia studiów to 31 marca 2014 roku.

W dniu 24 lutego 2013 roku wnioskodawczyni zaliczyła 5 semestr studiów i od tej chwili jest studentką ostatniego roku studiów.

W dniu (...), E. S. ukończyła 25 lat.

Planowany termin ukończenia studiów przypada na dzień 31 marca 2014 roku.

(dowód: zeznania wnioskodawczyni E. S. k.19 oraz nagranie k.20 00:02:38-00:02:41 zaświadczenie – k. 3 akt sprawy oraz k. 188 oraz pismo 189 akt ZUS)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) , prawo do renty rodzinnej mają dzieci własne do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia.

Ust. 2 cytowanego artykułu stanowi, że jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

W ocenie Sądu Okręgowego za nieuzasadnione należy uznać stanowisko ZUS zaprezentowane w zaskarżonej decyzji, który przyjął, że wnioskodawczyni osiągnęła 25 lat będąc na przedostatnim, nie zaś na ostatnim roku studiów. Podstawą takiego wnioskowania była fakt, że wnioskodawczyni 25 lat ukończyła w dniu (...) , a ostatni egzamin 5semestru(przedostatniego) roku studiów zaliczyła w dniu 24 lutego 2013 roku, a rok akademicki ostatniego roku studiów rozpoczyna się 1 października 2013r.

Trzeba wskazać, iż zagadnienie stanowiące przedmiot sporu w tej sprawie było już wielokrotnie rozważane w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W najnowszym orzeczeniu odnoszącym się do tej tematyki – wyroku wydanym 8 sierpnia 2007r. (II UK 15/07, OSNP z 2008r., nr 19 -20, poz. 295) Sąd Najwyższy uznał, iż :

1. Ustalenie daty, w której dziecko pobierające rentę rodzinną było na ostatnim roku studiów w rozumieniu art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych następuje na podstawie wpisu na ostatni rok studiów dokonanego w oparciu o regulamin obowiązujący uczelnię.

2. Osoba ubiegająca się o rentę rodzinną, która ukończyła 25 lat w okresie wakacji studenckich po ukończeniu nauki na przedostatnim roku studiów a przed rozpoczęciem zajęć na ostatnim roku studiów, na który uzyskała wpis, nie traci uprawnień do świadczenia w oparciu o art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Pogląd ten jest kontynuacją utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego przedstawionych we jego wcześniejszych orzeczeniach (zob. wyrok z 20 kwietnia 2006r., (I UK 265/05, Pr. Pracy 2006/7-8/53) , wyrok z 28 października 2003r. (II UK 138/03, OSNP 2004r., nr 15, poz. 271, uchwała z 23 lutego 1989r. (III UZP 3 /89, OSP 1990r., nr 5, pzo. 246) i zdaniem Sądu Okręgowego należy go w pełni podzielić.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 sierpnia 2007r. kwestia ukończenia przez studenta jednego roku studiów i rozpoczęcia następnego nie była uregulowana w ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385 ze zm.) lecz określona regulaminem studiów uchwalanym przez samą uczelnię. Również po zmianie stanu prawnego i wejściu w życie z dniem 1 września 2005 r. nowej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012, poz. 572 t.j.) kwestia organizacji studiów należy do uczelni. W związku z tym ustalenie daty, w której dziecko pobierające rentę rodzinną było na ostatnim roku studiów w rozumieniu art. 68 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach, następuje na podstawie wpisu na ostatni rok studiów dokonanego w oparciu o regulamin obowiązujący uczelnię.

W ocenie Sądu Najwyższego intencją ustawodawcy było powiązanie wymienionej w ust. 1 art. 68 ustawy z 17 grudnia 1998 r. granicy wieku zachowania uprawnień do renty rodzinnej (16 lat) z najniższym wiekiem, od którego wolno młodzieży podejmować zatrudnienie. Zgodnie bowiem z art. 190 § 2 k.p. zabronione jest zatrudnianie osoby, która nie ukończyła 16 lat. Z momentem ukończenia 16 roku życia uzyskuje się status młodocianego w rozumieniu prawa pracy. Stosownie do art. 191 § 2 k.p. młodociany nieposiadający kwalifikacji zawodowych może być zatrudniony tylko w celu przygotowania zawodowego. Celem tego unormowania jest więc zapewnienie środków utrzymania młodej osobie do dnia, gdy może ona już samodzielnie zarabiać na swoje utrzymanie, jeżeli nie zamierza uzyskać wyższych kwalifikacji zawodowych w drodze nauki w szkole. W sytuacji kontynuowania nauki po ukończeniu 16 roku życia (co jest powszechne), osobie takiej przysługuje prawo do dalszej wypłaty renty rodzinnej aż do ukończenia 25 roku życia. Utratę uprawnień przed ukończeniem tego wieku spowoduje ukończenie nauki (dotyczy to również takich sytuacji jak usunięcie ze szkoły, skreślenie z listy studentów itp.). Nie ma bowiem wówczas przeszkód do niezwłocznego podjęcia pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami.

Ustawodawca przyjmuje, że z dniem ukończenia granicy wiekowej 25 lat prawo do renty rodzinnej ustaje bez względu na okres, jaki pozostał do zakończenia nauki w szkole, jeżeli jest ona odbywana w szkole niebędącej szkołą wyższą. **Jedyny wyjątek** - w odniesieniu do odbywania studiów w szkole wyższej - ustanowiony został w **art. 68 ust. 2** ustawy z 17 grudnia 1998 r., dopuszczającym dalsze, maksymalne przedłużenie okresu pobierania renty rodzinnej przez dziecko, które osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, do zakończenia tego ostatniego roku studiów. W ocenie Sądu Najwyższego wykładnia celowościowa i funkcjonalna tego przepisu przemawia za możliwością wyjątkowego przedłużenia prawa do renty rodzinnej tylko tym studentom, którym brakuje już niewiele miesięcy do zdobycia dyplomu wyższych studiów, a pozbawienie ich w tym krótkim okresie prawa do renty rodzinnej mogłoby doprowadzić do zaniechania dalszej nauki i zaprzepaszczenia kilkuletnich starań, zmierzających do uzyskania wyższych kwalifikacji zawodowych i możliwości zatrudnienia zgodnej z ich poziomem. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2011 r. II UK 303/10)

Opierając się na przedstawionych przez wnioskodawczynię zaświadczeniach wystawionych przez Społeczną Akademię (...) w Ł., na której studiuje wnioskodawczyni, Sąd Okręgowy ustalił, iż w dniu 24 lutego 2013 r. po uzyskaniu wszystkich wymaganych zaliczeń i zdaniu egzaminów został jej zaliczony drugi rok studiów, po czym niezwłocznie została ona wpisana na kolejny (ostatni) rok studiów. Tym samym w chwili ukończenia 25 lat (w dniu 26 lutego 2013 r.) była już studentką ostatniego roku studiów wyższych.

W oparciu o powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, iż przyznał wnioskodawczyni E. S. prawo do renty rodzinnej na dalszy okres tj. od dnia 1 marca 2013r. do 31 marca 2014 roku.